

Sygn. akt I C 719/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 listopada 2015 roku

Sąd Okręgowy w K. Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Jan Bartniak

Protokolant: st. sekr. sąd. Stella Michalska

po rozpoznaniu w dniu (...) listopada 2015r. w K.

sprawy z powództwa **P. S. (1)**

przeciwko **Ubezpieczeniowemu Funduszowi Gwarancyjnemu w W.**

o zadośćuczynienie w kwocie 110.000 złotych, rentę wyrównawczą w kwocie po 200 zł miesięcznie i ustalenie

1. zasądza od Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego w W. na rzecz P. S. (1) tytułem zadośćuczynienia kwotę 80.000 zł (osiemdziesiąt tysięcy złotych) z ustawowymi odsetkami od kwoty:

- 11.000 zł (jedenaście tysięcy złotych) od dnia 23 września 2014 r.;

- 69.000 zł (sześćdziesiąt dziewięć tysięcy złotych) od dnia (...) czerwca 2015 r.;

2. ustala, że pozwany Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny w W. ponosi odpowiedzialność za skutki wypadku komunikacyjnego, któremu uległ powód P. S. (1) w dniu 8 lipca 2011 r., a które mogą się ujawnić w przyszłości;

3. oddala powództwo w pozostałej części,

4. zasądza od Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego w W. na rzecz P. S. (1) kwotę 1.856 zł (jeden tysiąc osiemset pięćdziesiąt sześć złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania,

5. nakazuje pobrać od na rzecz Skarbu Państwa (Sąd Okręgowy w K.) tytułem kosztów sądowych od: powoda P. S. (1) z zasądzonych mu roszczenia kwotę 1.479 zł (jeden tysiąc czterysta siedemdziesiąt dziewięć złotych)

i od pozwanego Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego w W. kwotę 3.803 zł (trzy tysiące osiemset trzy złote).

Sędzia Jan Bartniak FORMTEXT

sygn. akt I C 719/15

UZASADNIENIE

Powód P. S. (1) w dniu 7 lipca 2014 roku wniósł do Sądu Rejonowego w K. o zasądzenie od pozwanego Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego w W. kwot:

- 11.000 zł tytułem zadośćuczynienia za krzywdę i cierpienia wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 czerwca 2013 roku do dnia zapłaty,

- 200 zł miesięcznie tytułem renty wyrównawczej, płatnej do 15. dnia każdego miesiąca, począwszy od dnia 1 kwietnia 2014 roku,

- ustalenie odpowiedzialności pozwanego za szkody mogące powstać w przyszłości w związku ze zdarzeniem objętym niniejszym pozwem, a także zwrot kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że w dniu 8 lipca 2011 roku uległ wypadkowi drogowemu, a postępowanie przygotowawcze zostało umorzono wskutek niewykrycia sprawcy. Na skutek zdarzenia powód był hospitalizowany w Szpitalach w Ś. i J., gdzie rozpoznano liczne złamania kończyny dolnej i górnej, przeszedł dwie operacje oraz amputację kości palca stopy, nadto stwierdzono u niego zakażenie gronkowcem. Obrażenia fizyczne spowodowały trwałe, negatywne skutki w sferze psychicznej, depresję, bezsenność, problemy z koncentracją i pamięcią. Powód obecnie jest wyłączony z aktywności fizycznej, ma trudności z readaptacją społeczną po zdarzeniu. W chwili wypadku powód miał zaledwie (...) lat, był u szczytu swojej aktywności zawodowej, którą musiał przerwać. Powód rozpoczął pracę jako asystent projektanta, po wypadku nie mógł jednak powrócić na zajmowane stanowisko. Dotychczas pozwany wypłacił powodowi kwotę 95.000 zł tytułem zadośćuczynienia, aczkolwiek kwota ta jest nieadekwatna do doznanych cierpień. Roszczenie o rentę wyrównawczą uzasadnione jest różnicą między wynagrodzeniem uzyskiwanym przed zdarzeniem a tym, jakie obecnie uzyskuje. Powód podkreślił, iż utracił częściowo zdolność do pracy zarobkowej, a nadto zwiększyły się jego potrzeby (koszty leczenia i rehabilitacji), poza tym zmniejszyły się widoki na przyszłość. Powód podkreślił nadto, że jest gotowy na ugodowe załatwienie sprawy poprzez przyznanie mu jednorazowego świadczenia w kwocie 70.000 zł (k. 2-12)

Pozwany Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny w W. w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych lub spisu kosztów w przypadku jego przedstawienia. Pozwany przyznał okoliczności zdarzenia z dnia 8 lipca 2011 roku, aczkolwiek zakwestionował zasadność i wysokość dochodzonego roszczenia. Pozwany podkreślił, iż powód w toku postępowania likwidacyjnego domagał się kwoty 100.000 zł tytułem zadośćuczynienia, a lekarz orzecznik (...) S.A. – likwidatora szkody, ustalił 36% uszczerbku na zdrowiu. Uiszczona na rzecz powoda kwota 95.000 zł rekompensuje szkodę w całości. Roszczenie o rentę wyrównawczą nie zostało zaś udowodnione, gdyż powód nie przedstawił dokumentacji dotyczącej ograniczenia zdolności do pracy, specyfikacji kosztów leczenia i rehabilitacji. Pozwany podkreślił nadto, iż obecnie uzyskiwane wynagrodzenie jest wyższe od tego, jakie powód uzyskiwał przed wypadkiem. Pozwany zakwestionował nadto interes prawny w ustaleniu odpowiedzialności za skutki wypadku na przyszłość, a z ostrożności procesowej podniósł, że odsetki winny być zasądzone od dnia wyrokowania (k. 22-27)

W toku postępowania – pismem wniesionym dnia 10 czerwca 2015 roku – powód rozszerzył żądanie pozwu i wniósł o zasądzenie kwoty 110.000 zł tytułem zadośćuczynienia zamiast kwoty 11.000 zł (k. 144)

Postanowieniem z dnia 12 czerwca 2015 roku Sąd Rejonowy w K. uznał się niewłaściwym rzeczowo i przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w K. do rozpoznania (k. 146).

Pozwany Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny w W. w odpowiedzi na pismo rozszerzające żądanie pozwu wniósł o oddalenie roszczeń podnosząc, że uszczerbek na zdrowiu nie jest jedynym elementem który wpływa na wysokość zadośćuczynienia (k. 157-158)

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 8 lipca 2011 roku w miejscowości M. B. powód P. S. (1) kierował motocyklem jadąc drogą nr (...) w kierunku J.. Nieznany kierowca, jadący z kierunku przeciwnego, wykonując manewr wyprzedzania – w sytuacji gdy taki manewr był w tym miejscu zakazany – zmusił powoda do zjazdu na pobocze, w wyniku czego uderzył on w znak drogowy, utracił panowanie nad motocyklem i zjechał do przydrożnego rowu (bezsporne).

Powód po zdarzeniu został przetransportowany do szpitala w Ś., gdzie rozpoznano złamanie kości udowej lewej, uraz zmiążdżeniowy stopy lewej ze złamaniem palców I; II i II kości śródstopia, złamaniem kości piętowej, rany

palców III i IV ręki prawej. Wykonano badanie KT głowy i USG jamy brzusznej – nie wykazały one zmian urazowych, zastosowano leczenie polegające na wyciągu szkieletowym za guzowatość piszczeli lewej (stabilizacja złamanej kości udowej), chirurgicznie zaopatrzone rany. W dniu 11 lipca 2011 roku powód został przetransportowany do oddziału chirurgicznego szpitala w J. z rozpoznaniem: złamanie trzonu kości udowej lewej oraz kostki bocznej podudzia lewego, złamanie otwarte III* paliczka podstawowego palca I i II stopy lewej. Powód przeszedł operację polegającą na zamknięciu repozyycji złamania kości udowej, stabilizacji gwoździem śródszpikowym ryglowanym, zastosowano otwartą repozycję złamań policzków palców stopy i stabilizację drutami K., opracowano rany, wykonano plastykę skórną. Złamanie kostki bocznej ustabilizowano w gipsie stopowo-goleniowym. W dniu 27 lipca 2011 roku powód został wypisany do domu i kontynuował leczenie w poradni chirurgicznej. W okresie od 22 sierpnia do 20 września 2011 roku powód przebywał ponownie w szpitalu w Ś. z rozpoznaniem: złamanie stawu międzypaliczkowego bliższego palca i stopy lewej, ubytek tkanek miękkich dążący do szpary złamania paliczka bliższego, stan po złamaniu kości udowej lewej i zmiążdżeniu stopy lewej. W szpitalu zastosowano zmiany opatrunków i (...) terapię palucha, ostatecznie amputowano paluch i wycięto martwicę ze stopy lewej. Powód kontynuował następnie leczenie w poradni urazowo-ortopedycznej, korzystał z rehabilitacji: w okresie od 3 kwietnia do 7 maja 2012 roku i od 13 grudnia do 21 grudnia 2012 roku oraz od 5 czerwca do 9 lipca 2013 roku przebywał na Oddziale Dziennym (...) z rozpoznaniem: stan po złamaniu kości udowej i kostki bocznej podudzia lewego, uraz zmiążdżeniowy stopy lewej ze złamaniem palców i kości piętowej, stan po amputacji palca z powodu zakażenia. W okresie od 4 listopada do 27 listopada 2013 roku powód przebywał w sanatorium w ramach rehabilitacji leczniczej ZUS. W okresie od 15 stycznia do 20 stycznia 2014 roku powód był ponownie hospitalizowany, rozpoznano: stan po leczeniu operacyjnym złamania kości udowej lewej, usunięto gwoździe śródszpikowy (dowód: kserokopia dokumentacji medycznej k. 73-75, dokumentacja medyczna powoda – w aktach szkody)

Po wypadku powód pobierał zasiłek chorobowy, a potem świadczenie rehabilitacyjne. Orzeczeniem lekarza orzecznika ZUS z dnia 20 lutego 2013 roku powód został uznany za osobę częściowo niezdolną do pracy do 31 grudnia 2013 roku. Orzeczeniem z dnia (...) lutego 2013 roku powód został uznany za osobę z lekkim stopniem niepełnosprawności do dnia 28 lutego 2014 roku, a następnie do końca marca 2016 roku. (dowód: kserokopia orzeczenia lekarza orzecznika ZUS z dnia 20 lutego 2013 roku k. 47, kserokopia orzeczenia z dnia 23 lutego 2013 roku k. 48, zeznania powoda P. S. k. k. 63-65, 197v-198).

W wyniku wypadku powód P. S. (1) doznał następujących obrażeń: przebyty uraz wielomiejscowy, złamanie kości udowej lewej, uraz zmiążdżeniowy stopy lewej ze złamaniem palców I; II oraz II kości śródstopia powikłany martwicą skóry i martwicą palucha z zakażeniem stawu międzypaliczkowego bliższego palca i stopy lewej, leczony amputacją palucha, złamanie kości piętowej i kostki bocznej podudzia lewego, rany palców III i IV ręki prawej. Przebyty w wyniku wypadku uraz spowodował powstanie trwałego uszczerbku na zdrowiu, który wynosi: 4% według pkt. 141a - za ograniczenie funkcji palców 3 i 4 ręki prawej, 15% według pkt. 147a - za następstwa złamania kości udowej, 10% według pkt. 156 - za pourazową niestabilność kolana lewego, 3% według pkt. 162a - za następstwa złamania kostki bocznej, 5% według pkt. 164a - za złamanie kości piętowej, 5% według pkt. 167b - za następstwa złamania 2 kości śródstopia wraz z paliczkiem 2 palca, 10% według pkt. 169 - za zmiany bliznowate stopy z ograniczeniem funkcji w postaci znacznego ograniczenia ruchomości stawu skokowego, 7% według pkt 175 za amputację palucha. Łącznie powód w wyniku wypadku doznał 59% trwałego uszczerbku na zdrowiu. W chwili obecnej stan powoda należy uznać za stabilny. Powód wymaga leczenia zmian troficznych stopy lewej - chodzi o leczenie przeszczepem, albowiem nie należy się spodziewać, aby leczenie zachowawcze po 3 i pół roku od urazu przyniosło pozytywny efekt. Takie leczenie jest w całości refundowane przez NFZ. W przyszłości - w ciągu 10 do 15 lat - należy się spodziewać zeszywnienia wszystkich stawów stopy i stawu skokowego lewego (dowód: opinia biegłego ortopedy traumatologa k. 102-106).

Wypadek z dnia 8 lipca 2011 roku spowodował u powoda uszczerbek na zdrowiu psychicznym, który należy zakwalifikować jako zaburzenia adaptacyjne będące następstwem urazów i wypadków, w których nie doszło do trwałych uszkodzeń (...): utrwalone nerwice związane z urazem czaszkowo-mózgowym - w wysokości 7%. Powód doznał licznych obrażeń kończyny dolnej, z amputacją palucha stopy lewej stopy lewej. Silny stres związany z wypadkiem, długotrwały proces leczenia, początkowo w szpitalu następnie w domu, potrzeba całodobowej opieki osób

drugich w początkowym okresie leczenia, całkowite wykluczenie w życia zawodowego i towarzyskiego spowodowało wystąpienie u powoda objawów takich jak: zaburzenia snu, obniżenie nastroju i myśli depresyjne, zaburzenia koncentracji uwagi, drażliwość, podenerwowanie, poczucie bezradności. Są to objawy charakterystyczne dla zaburzeń adaptacyjnych pourazowych. Mimo upływu czasu powód nadal odczuwa ww. objawy, co jest spowodowane niepodjęciem terapii psychologicznej. Powód wprawdzie w 2012 roku podjął terapię, ale przerwał ją po drugim spotkaniu. W celu złagodzenia utrwalonych objawów powód winien niezwłocznie podjąć intensywną psychoterapię, co umożliwi mu uzyskanie wglądu w dolegliwości i spowoduje zmianę nastawienia do zaszłych zmian w jego życiu, a w konsekwencji umożliwi odzyskanie równowagi psychicznej. Ta forma terapii trwa ok. 2 lat i jest w całości refundowana przez NFZ. Nie można jednak jednoznacznie określić, czy prawidłowo leczenie spowodowałoby ustąpienie objawów, a tym samym zmniejszenie uszczerbku na zdrowiu. Podjęcie terapii spowodowałoby zmniejszenie nasilenia objawów, może nawet spowodowało ich ustąpienia, jednak zaburzenia okresowo wracają, co jest związane ze stanem somatycznym (dowód: opinia sądowno-psychiatryczna k. 119-122, 136-137, kserokopia dokumentacji medycznej k. 124-125)

W chwili wypadku powód P. S. (1) miał (...) lat, ukończył studia wyższe na Uniwersytecie Przyrodniczym (jest mgr inżynierii środowiska) i pracował na podstawie umowy o pracę na okres próbny (3 miesiące) jako asystent projektanta w firmie (...)tech (...) Spółka Jawna. Powód zajmował się projektowaniem instalacji sanitarnej, otrzymywał wynagrodzenie w kwocie 3.872,71 zł brutto (ok. 2.800 zł netto) plus premia uznaniowa. Praca ta była zgodna z zainteresowaniami powoda i jego wykształceniem, nadto powód pracował u tego samego pracodawcy w trakcie studiów na podstawie umowy o dzieło. Powód planował zdobyć uprawnienia projektanta, do czego potrzebny jest odpowiedni staż pracy: 2 lata pracy biurowej i 1 rok pracy na budowie. Powód mieszkał wraz z narzeczoną w P., był osobą aktywną: grał w piłkę, jeździł na rowerze, chodził na kręgle, planował ślub z M. K..

Po wypadku z dnia 8 lipca 2011 roku umowa o pracę z powodem nie została przedłużona, a ona sam powrócił do rodzinnego domu, w trakcie leczenia wymagał stałej opieki. Narzeczone powoda pozostała w P., gdyż tam pracowała. Powód zamknął się w sobie, trudno było się z nim porozumieć, był rozkojarzony. Po około pół roku po wypadku zaczął jeździć autem – odwiedzając narzeczoną przejeżdżał ok. 60 km. Powód poszukiwał pracy zgodnej ze swoim wykształceniem, w pewnym czasie planował również wyjazd do Anglii do pracy. Powód ponownie podjął pracę w kwietniu 2014 roku w tej samej firmie co przed wypadkiem (...)tech (...) Spółka Jawna, za wynagrodzeniem 3.586,17 zł brutto (ok. 2.600 zł netto) plus premia uznaniowa, na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony. Powód został oddelegowany do pracy w Ł. przy budowie dworca PKP Ł.-F., obecnie pracuje tam dwa dni w tygodniu, a resztę tygodnia pracuje w domu lub w filii pracodawcy w Ś.. Termin zakończenia budowy planowany jest na (...)2016 rok, po jej zakończeniu powód być może otrzyma premię. W marcu 2015 roku powód zawarł związek małżeński z M. K. i urodził mu się syn. Małżonkowie mieszkają u teściów, do swej dyspozycji mają pokój na górze (do którego prowadzą schody) oraz jeden pokój na dole budynku. Powód P. S. (1) sporadycznie jeździ na rowerze, nie gra w piłkę gdyż nie może biegać, wolniej wchodzi po schodach, czuje obciążenia „zdrowej” stopy. W 2014 roku wypoczywał nad jeziorem w okolicach K. wraz ze znajomymi, prowadzi życie towarzyskie. Powód nosi specjalne wkładki do butów, które wymienia raz na rok (koszt wraz z wizytą u ortopedy 300 zł). Jest zainteresowany inną pracą w zawodzie, ale nie wysłał żadnych CV (dowód: kserokopia umowy o pracę z 1 kwietnia 2014 roku k. 15, 200, dowody przelewu wynagrodzenia k. 82-86, 201-202, kserokopia umowy o pracę z 1 czerwca 2015 roku k. 89, kserokopia (...) k. 203, zeznania świadka M. K. k. 62v-63, zeznania powoda P. S. (1) k. 63-65, 197v-198)

Pismem z dnia 20 kwietnia 2013 roku powód zgłosił u pozwanego roszczenie o zapłatę kwoty 100.000 zł tytułem zadośćuczynienia, a także zwrot kosztów dojazdów związanych z leczeniem, zwrot przyszłych kosztów leczenia, zwrot utraconych zarobków, odszkodowanie w związku z naprawą uszkodzonego pojazdu i zniszczeniem rzeczy osobistych w trakcie wypadku oraz renty odszkodowawczej w kwocie po 1.000 zł miesięcznie, przy czym powód w żaden sposób nie uzasadnił żądania przyznania renty odszkodowawczej w kwocie 1.000 zł. W toku postępowania likwidacyjnego podmiot likwidujący szkodę ((...) S.A.) przeprowadził badanie lekarskie powoda, zgodnie z którym ustalił uszczerbek na zdrowiu w wysokości 36%. Decyzją z dnia (...) października 2013 roku pozwany przyznał na rzecz powoda kwotę 70.000 zł tytułem zadośćuczynienia, a nadto koszty dojazdów związanych z leczeniem w kwocie 1.729,28 zł i koszty

leczenia w kwocie 500 zł. Decyzją z dnia 14 kwietnia 2014 roku pozwany przyznał powodowi dodatkowo (...)000 zł tytułem zadośćuczynienia (łącznie 95.000 zł tytułem zadośćuczynienia) (dowód: kserokopia pisma z dnia 20 kwietnia 2013 roku k. 30-36, kserokopia wyniku badania lekarskiego k. 37-40, kserokopia decyzji z dnia 14 kwietnia 2014 roku k. 43, dokumenty zawarte w aktach szkody).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o zeznania powoda P. S. (1), częściowo świadka M. K., opinie biegłych ortopedy traumatologa oraz psychiatry i wskazane dokumenty.

Zeznania powoda P. S. (1) Sąd uznał za wiarygodne, albowiem są one rzeczowe i korespondują ze sobą oraz zgromadzonym materiałem dowodowym. Sąd nie dał wiary zeznaniom świadka M. K., że powód jeździ windą a nie wchodzi po schodach, gdyż zeznania te są sprzeczne z twierdzeniami powoda. Pozostałe zaś zeznania świadka Sąd uznał za wiarygodne, gdyż korespondują z zeznaniami powoda oraz pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym.

Za przydatne dla rozstrzygnięcia Sąd uznał opinie biegłych ortopedy traumatologa i psychiatry – sporządzone na okoliczności dotyczące stanu zdrowia powoda, albowiem zostały one sporządzone w sposób profesjonalny i kompletny, na podstawie badania powoda oraz dokumentacji medycznej, a ich wnioski są rzeczowe i logiczne. Opinia biegłego ortopedy traumatologa nie była kwestionowana przez obie strony, natomiast wątpliwości strony pozwanej co do opinii biegłego psychiatry zostały wyjaśnione w sposób wyczerpujący przez biegłego.

Dokumenty, na podstawie których Sąd ustalił powyższy stan faktyczny, nie budziły zastrzeżeń co do swojej wiarygodności.

Sąd zważył, co następuje:

Powód P. S. (3) roszczenie swoje wywodzi z art. 822 § 1 k.c., zgodnie z którym przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. Zgodnie natomiast z art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, w brzmieniu obowiązującym w chwili wypadku, z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia.

Zgodnie z art. 444 § 1 i 2 k.c. w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wynikiłe z tego powodu koszty. Na żądanie poszkodowanego zobowiązany do naprawienia szkody powinien wyłożyć z góry sumę potrzebną na koszty leczenia, a jeżeli poszkodowany stał się inwalidą, także sumę potrzebną na koszty przygotowania do innego zawodu. Jeżeli poszkodowany utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej albo jeżeli zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły widoki powodzenia na przyszłość, może on żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody odpowiedniej renty. Z art. 445 § 1 k.c. wynika, że w wypadkach przewidzianych w artykule poprzedzającym, a więc w art. 444 k.c., tj. w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia, sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika, że winę za spowodowanie wypadku w dniu 11 lipca 2011 roku ponosi nieznany sprawca, za którego - zgodnie z art. 98 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, (...) i (...) odpowiedzialność ponosi pozwany w niniejszej sprawie. Pozwany zresztą tej odpowiedzialności nie kwestionował, a wręcz ją przyznał. Zgodnie więc z art. 822 § 1 k.c. oraz art. 34 ust. 1, art. 36 ust. 1 i art. 98 ust. 1 pkt 1 powyższej ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, jak również art. 444 § 1 i 2 k.c. oraz art. 445 § 1 k.c. jest – co do zasady - zobowiązany do wypłaty powodowi żądanych roszczeń.

Jak już wcześniej wskazano, zgodnie z art. 445 § 1 k.c. w wypadkach przewidzianych w artykule poprzedzającym, a więc w art. 444 k.c. tj. w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia, sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Powód P. S. (1) w wyniku wypadku w dniu 8 lipca 2011 roku doznał następujących obrażeń: przebyty uraz wielomiejscowy, złamanie kości udowej lewej, uraz zmiążdżeniowy stopy lewej ze złamaniem palców I; II oraz II kości śródstopia powikłany martwicą skóry i martwicą palucha z zakażeniem stawu międzypaliczkowego bliższego palca i stopy lewej, leczony amputacją palucha, złamanie kości piętowej i kostki bocznej podudzia lewego, rany palców III i IV ręki prawej, a także zaburzenia adaptacyjne będące następstwem urazów i wypadków, w których nie doszło do trwałych uszkodzeń (...): utrwalone nerwice związane z urazem czaszkowo-mózgowym. W chwili wypadku miał on (...) lat, ukończył studia i podjął zgodną z jego wykształceniem i zainteresowaniami pracę zawodową. Powód był człowiekiem aktywnym: grał w piłkę, jeździł na rowerze. Po wypadku przez wiele miesięcy wymagał leczenia i rehabilitacji, ograniczył także swoją aktywność zawodową oraz fizyczną. W wyniku wypadku u powoda występuje trwały uszczerbek na zdrowiu w wysokości łącznie 66%: 4% według pkt. 141a - za ograniczenie funkcji palców 3 i 4 ręki prawej, 15% według pkt. 147a - za następstwa złamania kości udowej, 10% według pkt. 156 - za pourazową niestabilność kolana lewego, 3% według pkt. 162a - za następstwa złamania kostki bocznej, 5% według pkt. 164a - za złamanie kości piętowej, 5% według pkt. 167b - za następstwa złamania 2 kości śródstopia wraz z paliczkiem 2 palca, 10% według pkt. 169 - za zmiany bliznowate stopy z ograniczeniem funkcji w postaci znacznego ograniczenia ruchomości stawu skokowego, 7% według pkt 175 za amputację palucha, 7% w związku z uszczerbkiem na zdrowiu psychicznym - zaburzenia adaptacyjne będące następstwem urazów i wypadków, w których nie doszło do trwałych uszkodzeń (...): utrwalone nerwice związane z urazem czaszkowo-mózgowym. W chwili obecnej stan powoda należy uznać za stabilny, aczkolwiek wymaga leczenia zmian troficznych stopy lewej - chodzi o leczenie przeszczepem, które jest w całości refundowane przez NFZ. W przyszłości - w ciągu 10 do 15 lat - należy się spodziewać zeszywnienia wszystkich stawów stopy i stawu skokowego lewego. Ponadto mimo upływu czasu powód nadal odczuwa objawy charakterystyczne dla zaburzeń adaptacyjnych pourazowych, co jest spowodowane niepodjęciem terapii psychologicznej. W celu złagodzenia utrwalonych objawów powód winien niezwłocznie podjąć intensywną psychoterapię, co umożliwi mu uzyskanie wglądu w dolegliwości i spowoduje zmianę nastawienia do zaszłych zmian w jego życiu, a w konsekwencji umożliwi odzyskanie równowagi psychicznej. Ta forma terapii trwa ok. 2 lat i jest w całości refundowana przez NFZ. Wbrew jednak twierdzeniom pozwanego nie można jednoznacznie stwierdzić, że zaprzestanie terapii psychologicznej przyczyniło się do powstania uszczerbku na zdrowiu powoda: nie można bowiem określić, czy prawidłowo leczenie spowodowałoby ustąpienie objawów, a tym samym zmniejszenie uszczerbku na zdrowiu. Podjęcie terapii spowodowałoby zmniejszenie nasilenia objawów, może nawet spowodowało ich ustąpienia, jednak zaburzenia okresowo wracają, co jest związane ze stanem somatycznym.

Ponadto podkreślić należy, że obecnie powód pracuje na tym samym stanowisku pracy, co przed wypadkiem, ułożył sobie życie prywatne: zawarł związek małżeński i urodziło mu się dziecko. Powód prowadzi życie towarzyskie, jeździ na rowerze, nie gra jednak w piłkę nożną, gdyż nie może biegać. Odczuwa dolegliwości związane z przebyłym wypadkiem, aczkolwiek prawidłowo funkcjonuje w życiu zawodowym i rodzinnym.

Biorąc zatem pod uwagę powyższe okoliczności, w tym rozmiar doznanych przez powoda cierpień, długotrwałość leczenia oraz trwałość następstw zdarzenia z dnia 8 lipca 2011 roku, należy zdaniem Sądu uznać, że adekwatną do doznanego uszczerbku na zdrowiu i rozstroju zdrowia będzie zadośćuczynienie w kwocie 175.000 zł, przy czym mając na uwadze wypłaconą na rzecz powoda kwotę 95.000 zł, do zapłaty na jego rzecz pozostaje kwota 80.000 zł.

Zgodnie z art. 444 § 2 k.c., jeżeli poszkodowany utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej albo jeżeli zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły widoki powodzenia na przyszłość, może on żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody odpowiedniej renty. Z treści przepisu wynika, że renta przysługuje poszkodowanemu przy wypadku:

1) jeżeli utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej albo

2) jeżeli zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły się widoki na przyszłość.

Renta z tytułu utraty zdolności do pracy jest rentą wyrównującą zarobki (dochód) poszkodowanego do poziomu sprzed utraty przez niego pełnej zdolności do zarabkowania (uzyskiwania dochodów) będącej skutkiem wypadku, w czasie którego doszło do uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia. Renta z tytułu zwiększonych potrzeb służy kompensowaniu kosztów bieżących: cyklicznych i stałych, a renta z powodu zmniejszenia się widoków na przyszłość rekompensuje sytuację, gdy poszkodowany, wskutek uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia, pozbawiony zostaje szans na osiągnięcie sukcesu zawodowego, ponieważ utracił sprawność fizyczną lub pogorszeniu uległ jego wygląd, a cechy te były istotne dla rozwoju jego kariery (A. Olejniczak, Komentarz do kodeksu cywilnego art. 444 k.c., Lex).

Powód P. S. (1) wskazał, że żądana przez niego renta uzasadniona jest różnicą pomiędzy wynagrodzeniem otrzymywanym przed wypadkiem, a tym które aktualnie otrzymuje. Zdaniem Sądu, brak jednak podstaw do zasądzenia tak określonej przez powoda renty. Przede wszystkim powód obecnie jest zatrudniony u tego samego pracodawcy, co przed wypadkiem, na tym samym stanowisku, a jego obowiązki zawodowe i zakres pracy nie różnią się. Wprawdzie faktycznie zgodnie z treścią umowy o pracę powód obecnie osiąga nieco niższe niż uprzednio wynagrodzenie, aczkolwiek brak podstaw, aby okoliczność tą wiązać z wypadkiem z dnia 8 lipca 2011 roku. Obecna wysokość wynagrodzenia jest rezultatem wynegocjowanych przez powoda warunków pracy, a nie stanem zdrowia powoda w wyniku wypadku. Należy też podkreślić, iż renta rekompensuje utratę choć częściowej zdolności do pracy – nie wystarcza sama utrata zdrowia spowodowana deliktem. Obecnie powód nie jest zaś osobą niezdolną do pracy nawet częściowo.

Brak także podstaw do przyznania renty z powodu zmniejszenia widoków na przyszłość. Jak już wskazano, renta ta przysługuje w razie pozbawienia szans na osiągnięcia sukcesu zawodowego z powodu utraty sprawności fizycznej lub pogorszenia wyglądu – które to cechy są istotne dla rozwoju kariery. Powód obecnie pracuje w swoim wyuczonym zawodzie, na tym samym stanowisku. Miejscem pracy powoda jest biuro projektowe albo dom, a do obowiązków powoda należy projektowanie – trudno zatem uznać, aby wypadek wpłynął na zmniejszenie szans na osiągnięcie sukcesu zawodowego w przyszłości – skoro powód pracuje w wyuczonym (i jak wskazywał} wymarżonym zawodzie, i to u tego samego pracodawcy co poprzednio. Ponadto brak podstaw do uznania, że obecny stan zdrowia powoda lub jakiegokolwiek skutki wypadku stoją na przeszkodzie osiągnięciu przez powoda sukcesu zawodowego w przyszłości, choćby zdobyciu uprawnień projektanta – tym bardziej, iż powód zdobywając doświadczenie zawodowe i staż pracy na stanowisku asystenta projektanta do powyższego dąży.

Ponadto – choć powód stanowczo określił, że żądana renta stanowić ma jedynie różnice między zarobkami osiąganymi przed wypadkiem a obecnie – podkreślić należy, że brak także podstaw do przyznania – na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego - na rzecz powoda renty z tytułu zwiększonych potrzeb. Jak już wskazano, renta taka miałaby kompensować stałe, cykliczne wydatki związane z leczeniem, opieką itd. Powód nie wskazał zaś żadnych wniosków dowodowych w celu wykazania powyższego, nie wywodził, że leczy się obecnie i ponosi jakieś stałe, cykliczne koszty leczenia (jedynie na jakie wskazał to wydatek na wkładki ortopedyczne w wysokości 300 zł rocznie, a zatem nie może to być wydatek który powód chciałby rekompensować w ramach żądanej renty w wysokości 200 zł miesięcznie), a nadto z opinii biegłych wynika, że zasadniczo wszelkie koszty dalszego leczenia są rekompensowane w ramach ubezpieczenia z NFZ.

Roszczenie o rentę powoda należało zatem oddalić.

W ocenie Sądu, w okolicznościach niniejszej sprawy, uzasadnione jest ustalenie, że pozwany ponosi odpowiedzialność za mogące się ujawnić w przyszłości na zdrowiu powoda P. S. (1) ujemne skutki pozostające w związku ze zdarzeniem z dnia 8 lipca 2011 roku. Należy zauważyć, że powód jest młodym człowiekiem, a nadto jak wynika z opinii ortopedy, choć jego stan zdrowia jest stabilny, wymaga on leczenia zmian troficznych stopy lewej, a w przyszłości należy spodziewać się zeszywnienia wszystkich stawów stopy i stawu skokowego lewego. Nadto z opinii biegłego psychiatry wynika, że powód wymaga leczenia psychiatrycznego, a skutki wypadku w zakresie zdrowia psychicznego mogą pojawiać się nawet po latach.

Należy też podkreślić, iż choć obecnie z uwagi na treść art. 442¹ § 3 k.c. wyeliminowano niebezpieczeństwo upływu terminu przedawnienia roszczenia o naprawienie szkody, to nie oznacza jednak, że powód nigdy nie będzie miał interesu prawnego, w żądaniu ustalenia odpowiedzialności pozwanego za szkody mogące powstać w przyszłości, gdyż interes ten może być uzasadniony złagodzeniem trudności dowodowych w ewentualnym przyszłym procesie, a związanych z upływem czasu między wystąpieniem zdarzenia wywołującego szkodę a dochodzeniem jej naprawienia. Ocena, czy powód ma interes prawny w ustaleniu odpowiedzialności pozwanego za szkody na osobie mogące powstać w przyszłości z danego zdarzenia, może zostać dokonana jedynie z uwzględnieniem okoliczności konkretnej sprawy i nie można w tym zakresie zaakceptować żadnych uogólnień i poglądów wyrażanych w sposób abstrakcyjny (uchwała SN z dnia 24 lutego 2009 roku, sygn. III CZP 2/09, OSNC 2009/12/168). W okolicznościach rozpoznawanej sprawy z uwagi na wskazane powyżej okoliczności związane ze stanem zdrowia powoda Sąd uznał, iż istnieją podstawy do ustalenia odpowiedzialności pozwanego w żądanym przez powoda zakresie.

Wobec powyższego Sąd zasądził od pozwanego Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego w W. na rzecz powoda P. S. (1) kwotę 80.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami:

- od kwoty 11.000 zł od dnia 23 września 2014 roku do dnia zapłaty (od dnia następnego po dniu doręczenia odpisu pozwu pozwanemu k. 58),

- od kwoty 69.000 zł od dnia (...) czerwca 2015 roku do dnia zapłaty (od następnego dnia od doręczenia pozwanemu odpisu pisma wskazującego na rozszerzenie powództwa k. 152) (punkt 1 wyroku).

Orzekając o odsetkach, Sąd miał na uwadze art. 481 § 1 k.c.. Powód nie przedstawił żadnego pisma wzywającego pozwanego do zapłaty dochodzonych niniejszym pozwem kwot przed wszczęciem postępowania (w toku postępowania likwidacyjnego powód żądał zapłaty zadośćuczynienia w kwocie 100.000 zł, a roszczenie to zostało praktycznie w całości przez pozwanego zaspokojone, gdyż wypłacił mu on kwotę 95.000 zł tytułem zadośćuczynienia), stąd od kwoty 11.000 zł (kwoty żądanej w pozwie) Sąd zasądził odsetki od następnego dnia po doręczeniu pozwanemu odpisu pozwu w sprawie. Z kolei odsetki od pozostałej kwoty 69.000 zł tytułem zadośćuczynienia zostały zasądzone od dnia (...) czerwca 2015 roku tj. od dnia następnego po dniu doręczenia pozwanemu odpisu pisma zawierającego rozszerzenie powództwa.

Ponadto Sąd ustalił, że pozwany Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny w W. ponosi odpowiedzialność za skutki wypadku komunikacyjnego, któremu uległ powód P. S. (1) w dniu 8 lipca 2011 roku, a które mogą ujawnić się w przyszłości (punkt 2 wyroku).

Natomiast roszczenie powoda przewyższające zasądzoną kwotę zadośćuczynienia oraz roszczenie o rentę Sąd oddalił jako bezzasadne (punkt 3 wyroku).

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. w zw. z § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2013 roku, poz. 461). Powód wygrał proces w 72%, poniósł koszty procesu w wysokości 3.637 zł (opłata sądowa 920 zł, koszty zastępstwa procesowego 2.400 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa 17 zł, zaliczka na opinię biegłego 300 zł), a zatem zgodnie z zasadą stosunkowego rozdzielenia kosztów procesu należy mu się zwrot od pozwanego kwoty 2.619 zł (3.637 zł x 72%), która została pomniejszona o koszty należne z tego tytułu pozwanemu (2.417 x 28% = 761 zł). Stąd powodowi należy się zwrot od pozwanego kwoty 1.856 zł (punkt 4 wyroku). Podkreślić należy, że ustalając wysokość kosztów zastępstwa procesowego Sąd kierował się treścią § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

O nieuiszczonych kosztach sądowych Sąd orzekł na podstawie art. 113 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, nakazując pobrać na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w K.: od powoda P. S. (1) z zasądzonych jemu roszczenia kwotę 1.479 zł i od pozwanego kwotę 3.803 zł tytułem nieuiszczonych

kosztów sądowych, stosownie do wyniku procesu (powód wygrał w 72%, a pozwany w 28%) (punkt 5 wyroku). Na koszty te składają się koszty uzupełniającej opłaty sądowej od pozwu i poniesionych wydatków związanych z opiniami biegłych{4950zł+331,28zł}.

Jan Bartniak